

Maturitní otázky z estetické výchovy – výtvarné

2024/2025

1. Význam umění a estetického cítění pro člověka, vznik, charakteristika, druhy a techniky výtvarného umění
2. Přehled světových, domácích, evropských a regionálních galerií výtvarného umění
3. Výtvarné umění našeho regionu
4. Umění pravěku
5. Umění starověkých kultur Mezopotámie a Egypta
6. Umění antického Řecka a Říma
7. Raně křesťanské umění
8. Románské umění v Evropě a v Čechách
9. Gotické umění v Evropě a v Čechách
10. Renesanční umění v Evropě a v Čechách
11. Barokní umění v Evropě a v Čechách, rokoko
12. Klasicismus, historizující slohy 19. stol., specifický vývoj českého výtvarného umění
13. Romantismus, realismus, impresionismus, postimpresionismus
14. Secese, symbolismus, expresionismus, fauvismus, kubismus, futurismus
15. Dada, surrealismus
16. Abstraktní umění 1. a 2. pol. 20. stol.
17. Pop – art, nová figurace, hyperrealismus
18. Umění akce, konceptuální umění, nová média ve výtvarném umění, postmoderna, zapojení AI
19. Architektura a design 20. a 21. stol.
20. Vybraný výtvarný umělec jako můj vzor, charakteristika, přehled díla

Poznámka:

Součástí maturitní zkoušky bude identifikace obrazové ukázky, vázané k vylosované otázce, a taktéž představení osobního výtvarného portfolia a samostatně vypracovaného praktického výtvarného souboru či cyklu

Maturitní otázky (včetně podrobnější osnovy) z estetické výchovy – výtvarné 2024/2025

1. Význam umění a estetického citění pro člověka, vznik, charakteristika, druhy a techniky výtvarného umění

- estetická, formativní, vzdělávací, výchovná, společenská a rekreační funkce umění
- estetika jako nauka o „krásnu“ (její vnímání Pythagorejci, Platónem, Aristotelem, Kantem a moderní dobou)
- pravěké kořeny výtvarného umění (dále VU) jako počátků hmotné i duchovní kultury
- historický vývoj vztahu VU k ostatním druhům umění
- VU jako umění vizuální, jako umění plochy a prostoru
- malířství, sochařství, architektura jako základní druhy VU, užité, aplikované a další druhy VU
- přehled grafických, malířských a sochařských technik

2. Přehled světových, domácích, evropských a regionálních galerií výtvarného umění

- vznik, poslání a funkce galerií VU
- přesný název, místo, případně sbírková specializace desítky vybraných světových galerií
- přesný název, místo, případně sbírková specializace desítky vybraných evropských galerií
- přesný název, místo, případně sbírková specializace desítky vybraných regionálních, zvláště tzv. okresních galerií
- vlastní návštěva galerií a jejich výstav

3. Výtvarné umění našeho regionu

- od již pravěkých stop VU, přes středověk a renesanci zvláště k baroku (Matyáš Bernard Braun, Petr Brandl a barokní architekti na území východních Čech)
- výtvarné osobnosti 20. a 21. století (zvláště Jan Kotěra, Josef Gočár, Josef Váchal, Josef Čapek) fenomén trutnovské fotografie, zájmově další současní umělci napříč obory
- stopy výtvarného umění v Hostinném
- síť galerií východních Čech (zvláště v Hradci Králové a Trutnově, jejich sbírkové či výstavní specializace)

4. Umění pravěku

- periodizace a charakteristika pravěkého VU
- konkrétní doklady počátků a vývoje malířství, sochařství, architektury a užitého umění
- hlavní evropské a české lokality nálezů pravěkého VU, zvláště tzv. jeskynních maleb
- světový význam tzv. Věstonické venuše

5. Umění starověkých kultur Mezopotámie a Egypta

- periodizace a charakteristiky mezopotámských a egyptských kultur, jejich světový zakladatelský význam
- malířství, sochařství, architektura a užité umění kultur na území Mezopotámie
- malířství, sochařství, architektura a užité umění starověkého Egypta

6. Umění antického Řecka a Říma

- periodizace a charakteristiky kultur starověkého Řecka a Říma, jejich světový zakladatelský význam
- řecké malířství, sochařství, architektura a užité umění
- římské malířství, sochařství, architektura a užité umění

7. Raně křesťanské umění

- periodizace a charakteristika raně křesťanského umění
- raně křesťanské malířství, sochařství, architektura, užité umění
- křesťanské symboly a postava Ježíše Krista nejen v raně křesťanském umění

8. Románské umění v Evropě a v Čechách

- periodizace a charakteristika románského umění
- evropské románské malířství, sochařství, architektura, užité umění
- české románské malířství, sochařství, architektura, užité umění

9. Gotické umění v Evropě a v Čechách

- periodizace a charakteristika gotického umění
- evropské gotické malířství, sochařství, architektura, užité umění
- české gotické malířství, sochařství, architektura, užité umění
- česká gotika jako jeden z vrcholů evropského umění

10. Renesanční umění v Evropě a v Čechách

- periodizace a charakteristika renesančního umění
- evropské renesanční malířství, sochařství, architektura, užité umění
- české renesanční umění, zvláště architektura

11. Barokní umění v Evropě a v Čechách, rokoko

- periodizace a charakteristika barokního umění
- evropské barokní malířství, sochařství, architektura, užité umění
- české barokní malířství, sochařství, architektura, užité umění
- české baroko jako jeden z vrcholů evropského umění

- periodizace a charakteristika rokoka
- evropské rokoko v malířství, sochařství, architektuře, užitém umění
- české rokoko, zvláště v malířství a architektuře

12. Klasicismus, historizující slohy 19. stol., specifický vývoj českého výtvarného umění

- periodizace a charakteristika klasicismu
- evropské klasicistní malířství, sochařství, architektura, užití umění
- český klasicismus, zvláště v malířství a architektuře
- periodizace a charakteristika historizujících slohů 19. stol.
- historizující slohy v Evropě i v českých zemích, zvláště v architektuře
- Generace Národního divadla

13. Romantismus, realismus, impresionismus, postimpresionismus

- periodizace a charakteristika jednotlivých směrů
- jednotlivé směry v evropském i v českém malířství a sochařství

14. Secese, symbolismus, expresionismus, fauvismus, kubismus, futurismus

- periodizace a charakteristika jednotlivých směrů
- jednotlivé směry v evropském i v českém malířství, sochařství, případně architektuře a užitém umění
- kultura odívání ve vztahu k životnímu stylu a umění secese

15. Dada, surrealismus

- periodizace a charakteristika obou směrů
- jednotlivé směry ve světovém i v českém malířství, sochařství, užitém umění, ve fotografii, typografii, reklamě a filmu

16. Abstraktní umění 1. a 2. pol. 20. stol.

- periodizace a charakteristika abstraktního umění
- zakladatelé a další představitelé světové a české abstraktní malby, plastiky a užitého umění

17. Pop – art, nová figurace, hyperrealismus

- periodizace a charakteristika jednotlivých směrů
- jednotlivé směry ve světovém i v českém malířství, sochařství, užitém umění, reklamě atd.

18. Umění akce, konceptuální umění, nová média ve výtvarném umění, postmoderna, zapojení AI

- periodizace a charakteristika jednotlivých směrů
- jednotlivé směry ve světovém i v českém uměleckém prostředí, ve fotografii, filmu atd.

19. Architektura a design 20. a 21. stol.

- definice designu, jeho význam a uplatnění

- periodizace a charakteristika jednotlivých etap vývoje architektury a designu 20. a 21. stol.
- významní světoví a čeští architekti a designéři 20. a 21. století, jejich úspěšná díla

20. Vybraný výtvarný umělec jako můj vzor, charakteristika, přehled díla

- základní životní data a bližší zařazení vybraného umělce k příslušnému směru, proudu, hnutí či skupině
- typické nezaměnitelné znaky a originalita jeho výtvarného projevu
- představení a charakteristika jeho nejvýznamnějších děl
- čím si mě dotyčný umělec jako můj vzor získal

Poznámka:

Součástí maturitní zkoušky bude identifikace obrazové ukázky, vázané k vylosované otázce, a takéž představení osobního výtvarného portfolia a samostatně vypracovaného praktického výtvarného souboru či cyklu